

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

M 0 8 2 5 6 1 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola**Četrtek, 28. avgust 2008 / 120 minut**

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA**NAVODILA KANDIDATU****Pazljivo preberite ta navodila.****Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.**

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Izpitna pola vsebuje 9 strukturiranih nalog, od katerih jih izberite 7. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 42; vsaka naloga je vredna 6 točk.

V preglednici z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvih sedem nalog, ki ste jih reševali.

1	2	3	4	5	6	7	8	9

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič (0) točkami.

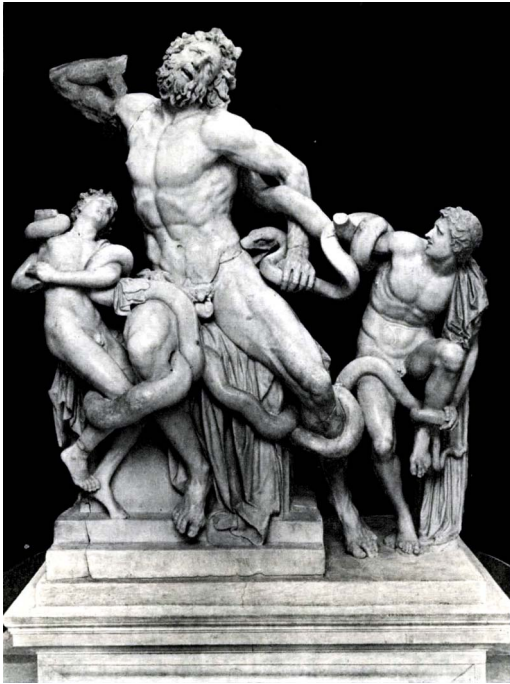
Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 32 strani, od tega 4 prazne. Barvna priloga ima 4 strani.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

1. IKONOGRAFIJA – KLASIČNA MITOLOGIJA

Slika 1

Slika 2

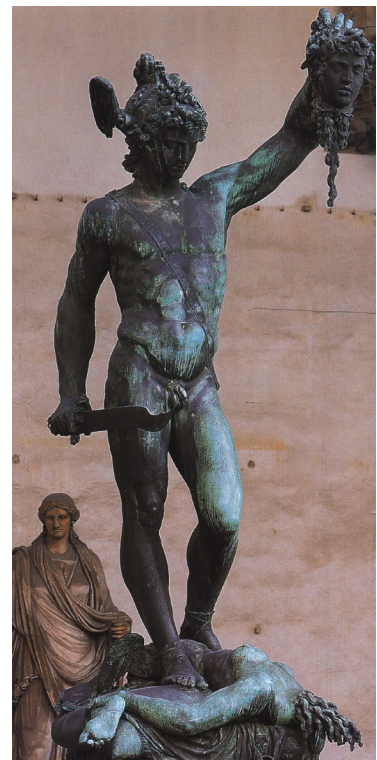
A) Na slikah 1–3 so predstavljeni različni mitološki motivi. Poimenujte jih.

1 _____

2 _____

3 _____

(1 točka)

Slika 3

B) Razložite motiv na sliki 1.

(1 točka)

Slika 4

- C) Na sliki 4 vidite slavnega junaka iz grške mitologije, ki ga lahko prepoznate po značilnih atributih. Poimenujte ga in naštejte vsaj dve njegovi junaški dejanji.

(1 točka)

Slika 5

D) Imenujte tri mitološke osebe, ki nastopajo v motivu na sliki 5.

(1 točka)

E) Razložite dogajanje na sliki 5 in povejte, kakšne so bile posledice pastirjeve razsodbe.

(1 točka)

Slika 6

F) Antični bogovi lahko nastopajo tudi v alegorijah. Pojasnite alegorični pomen dela na sliki 6.

(1 točka)

2. POZNAVANJE ARHITEKTURE STARIH CIVILIZACIJ

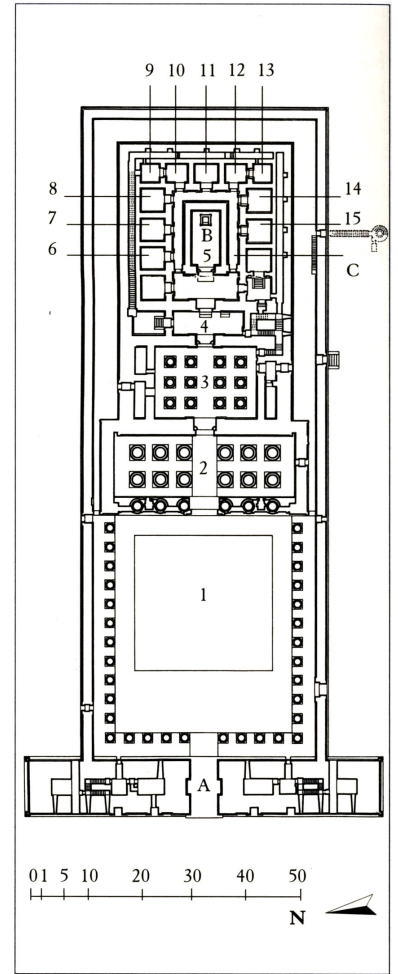
Slika 1

Slika 2

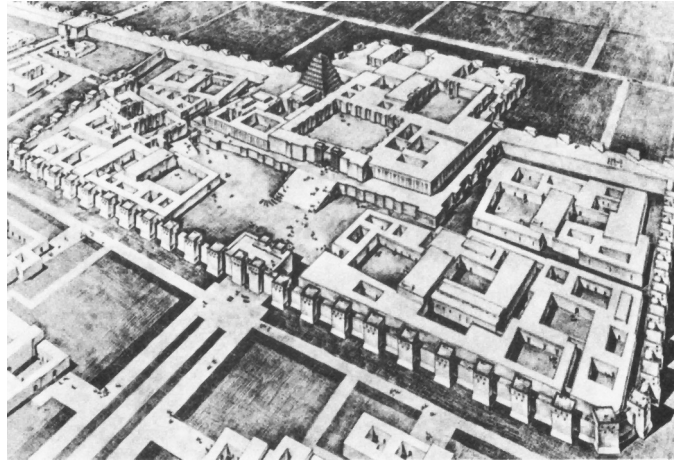
Slika 3a

Slika 3b

Slika 4

Slika 5

- A) V porečju velikih rek so se v starem veku razvile prve velike civilizacije. Poimenujte obe najstarejši civilizaciji. Razvrstite spomenike, predstavljene v slikovnem gradivu, glede na civilizacijo, v okviru katere so nastali.

1. civilizacija: _____ slike: _____

2. civilizacija: _____ slike: _____

(1 točka)

- B) Po slikovnem gradivu poimenujte tri glavne funkcije arhitekture tega časa.

(1 točka)

- C) Na kratko opišite razvoj arhitekturne oblike, ki je predstavljena na sliki 2.

(1 točka)

- D) Na slikah 3a in 3b je predstavljena še ena pomembna arhitekturna oblika iz tega časa. Po slikah 3a in 3b navedite njene glavne stavbne dele in pojasnite njihovo namembnost. (Tri navedbe.)

(1 točka)

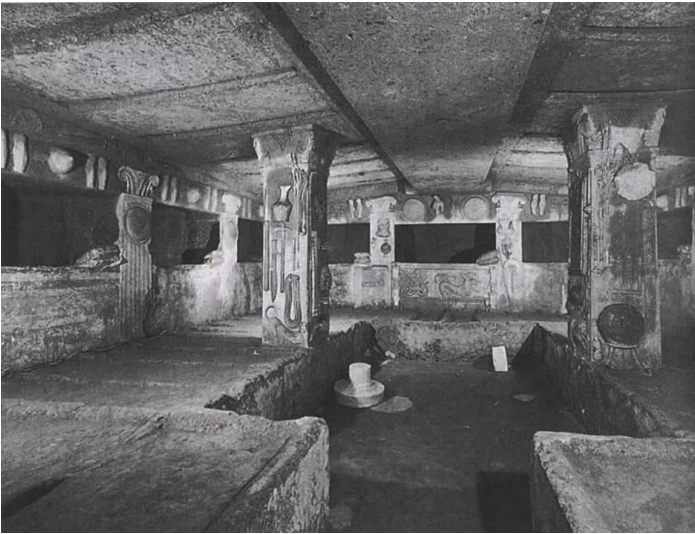
E) Poimenujte arhitekturo na sliki 5. Čemu je bila namenjena?

(1 točka)

F) Primerjajte stavbi na slikah 1 in 2. Razložite, v čem sta si prikazani stavbi podobni. Po čem se razlikujeta?

(1 točka)

3. POZNAVANJE OBDOBJA

Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4

Slika 5

Slika 6

- A) Pomagajte si s slikovnim gradivom in poimenujete kulturo, ki ji pripisujemo predstavljene spomenike. Kje in kdaj je cvetela ta kultura?

(1 točka)

- B) Ob sliki 1 opišite značilnosti notranjosti grobnic tega časa. (Tri navedbe.)

(1 točka)

- C) Razložite, kakšna je namembnost spomenika, ki ga prikazuje slika 2. Na kratko ga opišite.

(1 točka)

- D) Na sliki 3 vidite značilno poslikavo tega obdobja. Razložite, za kakšne vrste poslikavo gre in kakšen je njen pomen.

(1 točka)

- E) Kiparstvo te kulture je bilo, kakor kažeta sliki 2 in 6, na precej visoki ravni. Naštejte materiale, po katerih so najpogosteje posegali tedanji kiparji, in tehnike, ki so jih uporabljali pri svojem delu. (Tri navedbe.)

(1 točka)

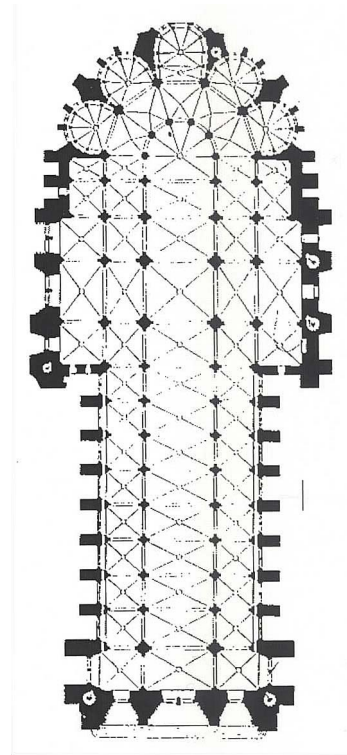
- F) Kakšne vrste arhitekturo predstavlja slika 5? Glede na sliko naštejte najpomembnejše konstrukcijske novosti arhitekture tega časa. Na razvoj katere arhitekture ta novost pomembno vpliva? (Tri navedbe.)

(1 točka)

4. PREPOZNAVANJE OBDOBJA

Slika 1

Slika 2

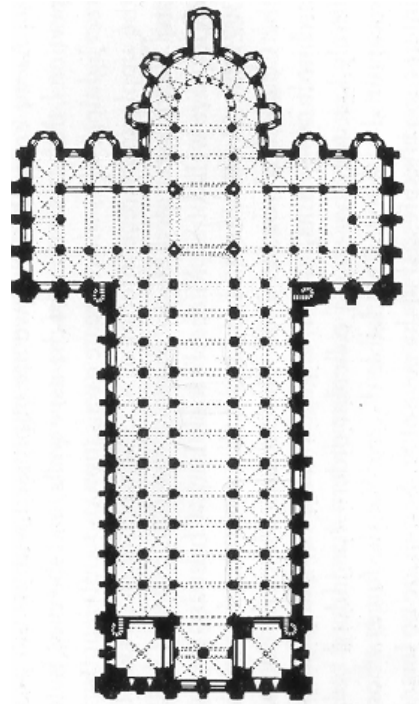
Slika 3

Slika 4

Slika 5

Slika 6

- A) Na slikah od 1 do 6 sta predstavljeni dve pomembni srednjeveški cerkvi. Navedite, za kateri dve cerkvi gre in v katerem obdobju sta bili zgrajeni. Katere slike predstavljajo prvo in katere drugo cerkev?

(Vse navedbe 2 točki, polovica navedb 1 točka)

- B) S pomočjo slike 6 naštejite tri glavne značilnosti tlorisa cerkvenih stavb tega obdobja.

(1 točka)

- C) S pomočjo slike 5 razložite princip skeletne gradnje, ki se razvije v tem obdobju. (Tri navedbe.)

(1 točka)

D) Ob slikah 4 in 5 naštejite tri glavne razlike med prikazanima notranjščinama cerkvenih prostorov.

(1 točka)

Slika 7

E) Poimenujte glavne dele portala na sliki 7. (Tri navedbe.)

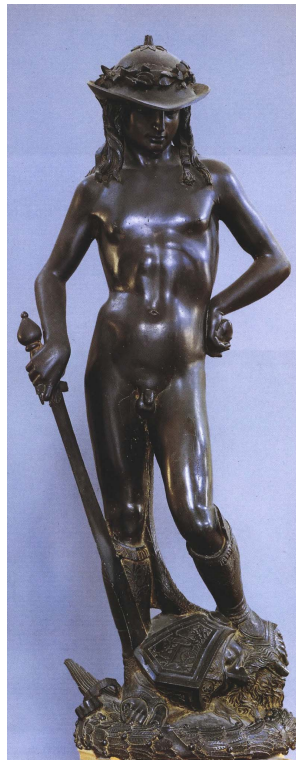
- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

(1 točka)

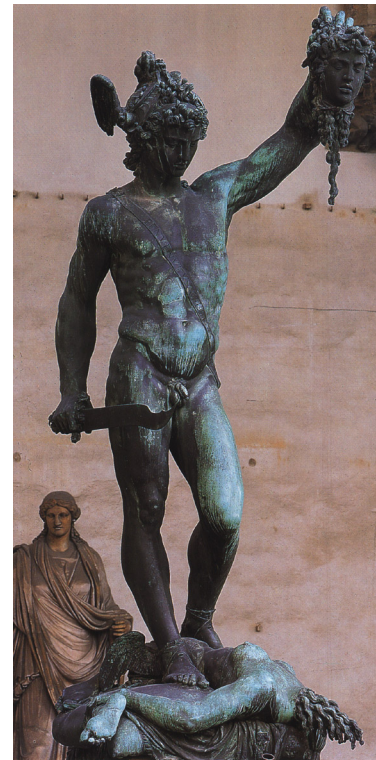
5. POZNAVANJE RENESANČNEGA KIPARSTVA

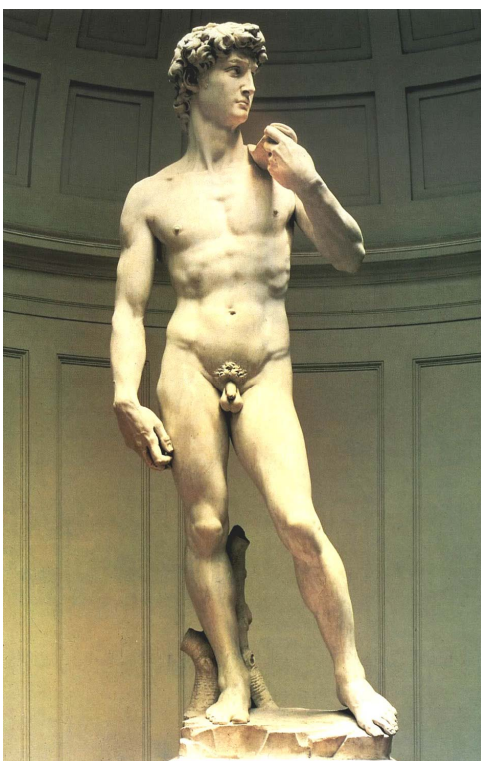
Slika 1

Slika 2

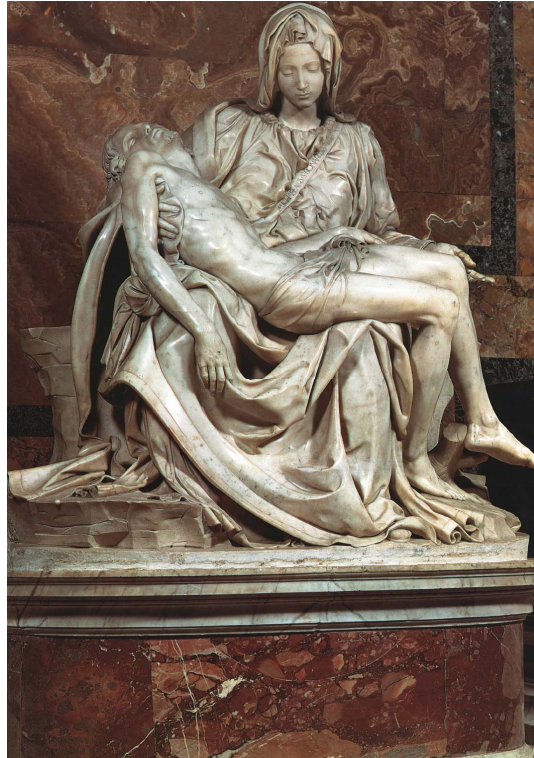
Slika 3

Slika 4

Slika 5

Slika 6

- A) Na slikah od 1 do 6 so predstavljena kiparska dela največjih renesančnih mojstrov. Ustrezno razvrstite dela v obdobje zgodnje, visoke in pozne renesanse.

Zgodnja renesansa: _____

Visoka renesansa: _____

Pozna renesansa (manierizem): _____

(1 točka)

- B) Poimenujte delo na sliki 4, navedite avtorja in imenujte eno od mest, v katerem je ustvaril večino svojega umetniškega opusa.

(1 točka)

C) Ob slikah, ki predstavljajo visoko renesanso, navedite tri značilnosti tega slogovnega obdobja.

(1 točka)

D) Na slikah 2 in 4 je predstavljen svetopisemski junak. Primerjajte deli in opišite razlike (vsebinske in oblikovne) v obravnavi motiva. (Tri navedbe.)

(1 točka)

E) Opredelite ključne slogovne novosti, ki jih v kiparstvu uveljavi manierizem. (Tri navedbe.)

(1 točka)

F) Delo na sliki 3 kaže enega od mitoloških motivov. Razložite njegovo vsebino.

(1 točka)

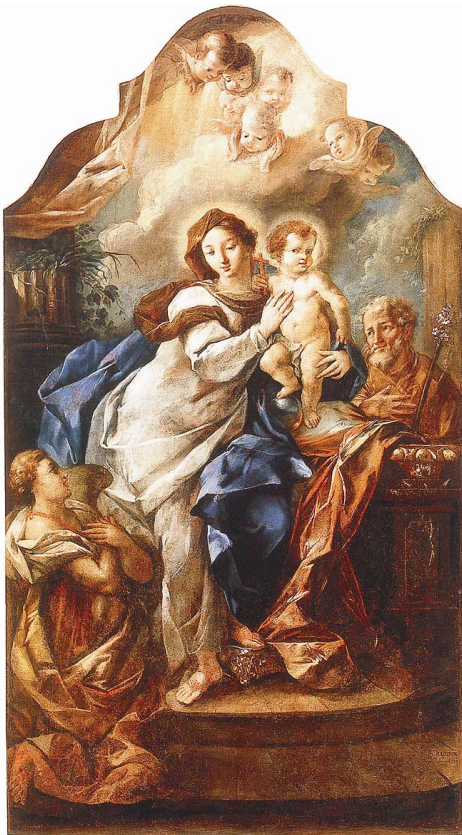
6. BAROK NA SLOVENSKEM

Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4

- A) Na slikah 1 in 2 je predstavljena ena od slikarskih zvrsti, ki se je uveljavila v obdobju baroka. Katera slikarska zvrst je to? Predstavite značilnosti te slikarske zvrsti. (Tri navedbe.)

(1 točka)

- B) Ob sliki 4 prepoznajte vsaj enega od najpogostejših ikonografskih motivov, ki je značilen za tovrstno slikarstvo, kadar krasi cerkvene prostore.

(1 točka)

- C) V obdobju baroka se na Slovenskem uveljavijo tudi domači slikarji, ki ustvarijo precej obsežen slikarski opus. Poimenujte slikarja, ki je ustvaril delo na sliki 3, in motiv upodobitve.

(1 točka)

- D) Isti slikar se je uspešno uveljavil tudi pri stenskih poslikavah; na sliki 4 (detajl) je predstavljeno njegovo delo, kjer se je po mnenju mnogih uresničil ideal tega časa, ki ga imenujemo celostna umetnina. Razložite, kaj pomeni ta pojem.

(1 točka)

Slika 5

E) Kateri neposredno spoznavni motiv je predstavljen na sliki 5 in kdo je njen avtor?

Motiv: _____ Avtor: _____

(1 točka)

F) Opišite slogovne značilnosti upodobitve na sliki 5, po katerih lahko ta neposredno spoznavni motiv uvrstimo v obdobje baroka. (Tri navedbe.)

(1 točka)

7. PREPOZNAVANJE SLIKARSKE SMERI

A) Kateri slikarski smeri pripadajo slike 1, 2, 3 in 4 v barvni prilogi?

Časovno jo opredelite.

(1 točka)

B) Kdo so avtorji v barvni prilogi predstavljenih del (zadostuje priimek)?

Slika 1: _____

Slika 2: _____

Slika 3: _____

(1 točka)

C) Kaj je za to slikarsko smer značilno? Navedite vsaj tri temeljne značilnosti (vsebinske in slogovne).

(1 točka)

D) Kateri neposredno spoznavni motiv je v tej slikarski smeri najpogosteje upodobljen?

Opredelite oziroma razložite ta neposredno spoznavni motiv:

(1 točka)

E) Kako na sliki 3 v barvni prilogi odseva družbenokritična vsebina predstavljenega motiva?

(1 točka)

F) Imenujte ime in priimek slovenskega slikarja, čigar delo je predstavljeno na sliki 4 v barvni prilogi.

(1 točka)

8. UMETNOST 19. STOLETJA

- A) Reproducirana dela na slikah 5–9 v barvni prilogi postavite v obdobje in zapišite njihove avtorje (zadostujejo priimki).

Obdobje: _____

Slika 5: _____

Slika 6: _____

Slika 7: _____

Slika 8: _____

Slika 9: _____

(Vse navedbe 2 točki, polovica navedb 1 točka)

- B) Poimenujte in razložite tehniko slikanja, s katero je upodobljena slika 5 v barvni prilogi. Katera znanstvena spoznanja je slikar upošteval ob razvijanju tehnike?

(1 točka)

- C) Poimenujte sliko 6 v barvni prilogi. Ob opazovanju krajine opišite dve formalni novosti, ki ju je slikar vnesel v slikarstvo. (Tri navedbe.)

(1 točka)

- D) Slikar slike 8 v barvni prilogi je ustvarjal zelo osebno doživeto. Razložite dve značilnosti njegovega sloga in zapišite tisto slikarsko smer 20. stoletja, ki jo s svojim slogom napoveduje.

(1 točka)

- E) Avtor kiparske umetnine na sliki 9 v barvni prilogi najmočneje zaznamuje odmik od akademizma 19. stoletja. Orišite ta odmik.

(1 točka)

9. SLOVENSKA UMETNOST PO DRUGI SVETOVNI VOJNI

- A) V 50. letih se je na Slovenskem uveljavil modernizem, ki se je udejanjil v različnih oblikah. Oglejte si sliko 10 v barvni prilogi in poimenujte avtorja ter navedite dve modernistični značilnosti, ki ju lahko razberete iz njegovih del.

(1 točka)

- B) Oglejte si kiparsko upodobitev na sliki 11 v barvni prilogi; napišite avtorja in pojasnite, v katero smer je šlo oblikovanje figuralike v tem primeru.

(1 točka)

- C) Ena od tistih smeri, ob katerih je postalo uveljavljanje modernizma zelo očitno, je informel. Ob slikah 12 in 13 v barvni prilogi pojasnite, kaj je informel.

(1 točka)

- D) Umetnost druge polovice 20. stoletja je na Slovenskem močno zaznamovalo tudi kolektivno ustvarjanje; v 60. letih se je uveljavila skupina, ki je predstavljena z deli na slikah 14 in 15 v barvni prilogi, na sliki 16 v barvni prilogi pa je znano delo skupine, ki predstavlja t. i. retrogardo 80. in 90. let. Napišite imeni skupin.

Sliki 14 in 15: _____ Slika 16: _____

(1 točka)

- E) Predstavite značilnosti delovanja neoavantgardne skupine, katere dela so predstavljena na slikah 14 in 15 v barvni prilogi (tri navedbe).

(1 točka)

- F) Eno prepoznavnih del druge skupine, ki je predstavljeno na sliki 16 v barvni prilogi, nosi naslov Kapital. Pojasnite naslov.

(1 točka)

Prazna stran

Prazna stran

Prazna stran